

FAKTA

Husk at melde flytning til Landskontoret! Får du ny e-mailadresse, telefonnummer mv. vil vi også rigtig gerne vide det.

Formandens klumme.

Erik Fage-Pedersen, landsformand.

Kære medlemmer

Vi er nu gået fra et specielt år, Dannebrog's 800 års jubilæum, ikke kun for Danmarks-Samfundet men også for alle danskere, til et nyt år, der i høj grad også er specielt for danskerne som nation og for vor historie og identitet, nemlig 100-året for Genforeningen, hvor den nordlige del af det gamle Hertugdømme Slesvig, som vi i dag kalder Sønderjylland, stemte sig hjem til Danmark.

Landsledelsen har besluttet at Danmarks-Samfundet naturligvis skal deltage i fejringen af denne begivenhed, og har anmodet vore lokalforeninger om at tilbyde deres hjælp til de festligheder, der finder sted i deres nærhed.

Jubilæumsåret for Dannebrog er nu slut, og vi i Landsledelsen synes, at vi kom godt i mål med vore mange initiativer og arrangementer, således at vi opfyldte vor tredelte målsætning: at sprede vore projekter over hele året, at vi så vidt muligt skulle dække hele landet og at hovedfesten skulle foregå i København, dog samtidigt med at lokalforeningerne også skulle fejre flagets jubilæum ude omkring i landet. Mediedækningen var overvældende ikke mindst på selve Valdemarsdag med omkring 8 timers TV, hvoraf størstedelen var helliget Danmarks-Samfundets aktiviteter. Regnskabet for tilskuddet fra finansloven er nu indsendt til Kulturstyrelsen, og vi kan nu se tilbage på et travlt, men meget spændende år.

7. marts blev der afholdt repræsentantskabsmøde i Idrættens Hus i Brøndby med deltagelse af godt 30 delegerede og ca. 20 gæster. Landsledelsens beretning omhandlede hovedsagelig 800-års jubilæet og vor ønske om, at støtte festlighederne i forbindelse med Genforeningen.

Under mødet blev der vedtaget en vedtægtsændring, således at Landsledelsen kommer til at bestå af 7 i stedet for 6 medlemmer. Ændringen var begrundet i at arbejdsbyrden er stigende, og der derfor er behov for et ekstra landsledelsesmedlem. De 3 medlemmer

fra landsledelsen, der var på valg blev alle genvalgt, og derudover blev pensioneret kontorchef fra Kabinetssekretariatet Bjarne Elbo Grønfeldt valgt, for at opfylde de nye vedtægter.

Under afviklingen af mødet blev der udnævnt 2 æresmedlemmer; Marie Hess fra Sønderborg og Uffe Lundgaard fra Køge, begge for deres store arbejde for Danmarks-Samfundet gennem mange år. Jørgen Falkenberg, Storkøbenhavn, fik overrakt vor guldnaal for et stort arbejde i forbindelse med planlægningen og gennemførelsen af arrangementer den 15. juni.

Nationalt videncenter om Dannebrog

Flagkonsulent Søren Cruys-Bagger

Hvad er en genforeningssten?

Det er en sten med en indmejslet tekst. Den er rejst af lokale borgere i årene efter 1920 til minde om Sønderjyllands genforening med Danmark. Oplysninger om jeres lokale genforeningssten kan findes på www.genforeningssten.dk Her er der også oplysninger om der er arrangementer i genforeningsåret.

Nogle af stenene står på offentlige arealer, mens andre er placeret eller rejst på privat grund. Det kan man læse mere om på hjemmesiden.

Kulturminister Mette Bock besluttede i 2018 at frede alle genforeningssten i anledning af det kommende genforeningsår. Det er sket for dermed at kunne beskytte genforeningsstene, så de ikke umiddelbart kan fjernes, flyttes eller ødelægges. Det, at en sten er fredet, har ingen betydning for adgangen til stenen.

Systemet på Kristiansborg

Nej, det er ikke en stavfejl. På de ca. 5.000 dannebrog'sflag der blev produceret på Christiansborg Slot fra marts 1919 og til februar 1920 var der på den hvide lærredskant af flaget ind mod flagstangen på stemplet KRISTIANSBORG - 1919.

I marts 1919 etablerede en gruppe borgere Den Sønderjyske Fond.

Fonden påtog sig opgaven med at fremskaffe de mange dannebrogsglag til sønderjyderne. Det skete blandt andet ved at man af staten lånte nogle lokaler i kongefløjten på Christiansborg Slot. I disse lokaler blev indrettet en systue.

Her kunne kvinder fra det københavnske borgerskab komme og deltage i syningen af dannebrogsglag.

Men det var som regel familiens tjenestepiger, som forestod den omfattende produktion af flagene.

På dette maleri af Hedvig Collin (1880 – 1964) ses tjenestepigernes syning af dannebrogsglag i et af slottets lokaler i 1919.

Flagene blev uddelt gratis til sønderjyderne. Det var både fremtrædende dansksindede og fattige, der fik disse flag.

Hvorfor blev der syet flag i København? Efter 1864 var hele Sønderjylland under tysk styre. Flagning og brug af Dannebrog var, straks efter at det tyske styre havde overtaget magten, blevet forbudt. Flagstængerne skulle fjernes og Dannebrog blev gemt på kistebunden.

Den Internationale Kommission for afstemningerne i Slesvig havde bestemt, at flagning med Dannebrog først ville være tilladt fra selve afstemningsdagen i zone 1 den 10. februar 1920. Der var derfor et stort ønske blandt mange danskere i Sønderjylland om at kunne demonstrere og synliggøre sin tilslutning til Danmark gennem flagning på selve afstemningsdagen. Til det manglede man flag overalt i Sønderjylland. Det var denne opgave, Den Sønderjyske Fond påtog sig.

Og via fonden blev det en række københavnske kvinde- og velgørenhedsforeninger, som tog dette meget usædvanlige initiativ for på den måde at sikre, at ingen flagstang hos nogen dansksindet i Sønderjylland behø-

vede at være uden Dannebrog den dag hvor folkeafstemningen i zone 1 skulle finde sted.

Så på selve nationens højborg, Christiansborg, blev der indrettet en systue, hvor borgerskabets fruer mødte op med tjenestepiger og egne symaskiner og deltog energisk i fremstillingen af dannebrogsglag til sønderjyderne.

I vores medlemsbrev fra februar 1919 skrev vi:

Flaggaven til Sønderjyderne

Der gaar ikke en Dag, hvor der ikke kommer Breve fra Sønderjylland, med Anmodning om at faa skænket et Dannebrog og stadig er Brevene gennemtrængte af den samme Aand. "Nu haaber vi fuld og fast paa, at Danmarks-samfundet skaffer alle de Flag som vi maa og skal have, enten som Gave eller imod Betaling, alt efter de enkelte Sønderjydters Formueforhold".

Indsamlingen til Flaggaven er nu i Gang, og selv om der fra mange Sider er indsendt Pengegaver, saa er det langt fra et tilstrækkeligt Antal, og der mangler meget endnu for blot delvis at efterkomme de mange Ønsker.

Da der imidlertid mindst bliver sendt 6000 Ansøgninger om Flag, og hvert Flag koster 22 Kr., vil der ialt blive Brug for 132000 Kr., hvorfor det staar ganske klart, at der er langt igen.

I forbindelse med indsamling af penge til syning af flagene solgte Danmarks-Samfundet et agitationsmærke.

I medlemsbladet fra april 1919 var der følgende annonce:

Genforeningen 2020

100-året for Danmarks genforening med Sønderjylland bliver festligholdt over hele landet.

9. juli 1920 blev datoen for genforeningen efter 56 år under tysk styre. Det skete som en del af Versailles-traktaten efter Første Verdenskrig. Efter Tysklands nederlag i Første Verdenskrig kom en genforening af Sønderjylland og Danmark på tale, og i februar og i marts 1920 var der afstemninger i zone 1 og zone 2 om, hvor den dansk-tyske grænse skulle ligge.

På baggrund af en folkeafstemning den 10. februar 1920 blev grænsen mellem Tyskland og Danmark fastsat i overensstemmelse med befolkningens ønsker. Grænsen blev flyttet fra Kongeåen nær Kolding til syd for Kruså, og byer som Sønderborg, Tønder, Aabenraa og Haderslev hørte igen til det danske kongerige, helt som vi kender i dag.

I maj 1920 overtog det danske militærkontrollen med området, og den 10. juni 1920 red kong Christian X. over den tidligere dansk-tyske grænse ved landevejen mellem Kolding og Christiansfeld.

Dannebrogsviden

Der er blevet udarbejdet tre nye Dannebrogsviden. Efter festlighederne omkring fejringen af Dannebrog er der lavet en kort oversigt om jubilæumsåret i ord og billeder.

Mange har efterspurgt en række gode råd om flagning. Der findes ingen flaglov i Danmark, men der er selvfølgelig en række gode måder at flage med Dannebrog på, som vi mener skal følges. De er beskrevet i Dannebrogsviden 10 råd om god flagning. Danmarks-Samfundet forventer i 2020 at kunne udgive en plakat med disse gode råd.

Der er i 2019 besvaret rigtig mange vigtige spørgsmål om Dannebrog og hvordan Dannebrog bør anvendes. 800 -året har selvfølgelig også givet anledning til de mange spørgsmål. 10 spørgsmål med svar er samlet i en Dannebrogsviden. De 10 svar er en bearbejdet og stærkt forkortet udgave af de besvarelser

som spørgeren har fået tilsendt.

Dannebrogsviden kan gratis hentes på Danmarks-Samfundets hjemmeside.

Kirkelige flagdage

Officielle flagdage er dage, som har en særlig national betydning. De officielle flagdage fremgår af en årlig oversigt på Justitsministeriets hjemmeside.

Statslige myndigheder har på officielle flagdage pligt til at flage med splitflag fra deres bygninger. På den grønlandske nationaldag skal der flages med det grønlandske flag. Er-falatorput og på den færøske nationale festdag skal der flages med det færøske flag Merkið.

Der er de officielle kirkelige flagdage hvor kirken skal flage. Det er: Langfredag, hvor der skal flages på halv stang hele dagen, Påskedag, Kristi Himmelfartsdag, Pinsedag og Juledag.

Derudover er der de kirkelige helligdage hvor kirken kan flage. Det er: Palmesøndag, Skærtorsdag, 2. Påskedag, Store Bededag, 2. Pinsedag og 2. Juledag.

Flagning med EU-flaget

Må jeg flage med det europæiske flag (EU-flaget) fra min flagstang?

Ja, det må man godt. EU-flaget er et overnationalt flag og det er tilladt at flage med EU-flaget uden særlig tilladelse. Faktisk må EU-flaget være hejst hele døgnet. EU-flaget er hverken et statsflag eller et nationalflag. EU-flaget, kan frit anvendes sammen med eller uden Dannebrog.

* * *